

L'Autònoma

PUBLICACIÓ DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA • JULIOL-AGOST DE 1998 • NÚM. 123

Sumari

PRIMER PROJECTE DE
MULTICULTURALITAT, 2

CÀTEDRA DEXEUS
DE RECERCA
EN OBSTETRÍCIA
I GINECOLOGIA, 3

ESCOLA UNIVERSITÀRIA
SALESIANA DE SARRIÀ, 4

ESTUDI DEL CLIMA
DEL QUATERNARI
MITJANÇANT L'ANÀLISI
DEL POL·LEN, 5

EL PARE DE L'OVELLA
DOLLY VISITA
LA UAB, 5

NOUS PROJECTES
I EQUIPAMENTS, 6

LA UAB ESDEVÉ
COSMOPOLITA DURANT
ELS MESOS D'ESTIU, 7

Claustre General

El Claustre General de la Universitat Autònoma va aprovar ajonar fins a l'1 d'octubre de 1999 l'entrada en vigor del decret pel qual es regula el tercer cicle d'estudis universitaris, l'obtenció i expedició del títol de doctor i altres estudis de postgrau, en els termes que ja preveia l'esmentat decret.

També es van designar dos representants dels professors claustrals a la Junta de Govern en substitució dels membres que n'han causat baixa. Els triats van ser Josep Bernat Pané i Blanca Moll Ferrer.

El Claustre General del 15 de juny, el va obrir el rector, Carles Solà, amb la presentació d'un informe en el qual va fer referència a les negociacions del contracte-programa amb la Generalitat de Catalunya. També va informar de l'estudi encomanat per la CRUE al catedràtic Josep Maria Bricall sobre la situació de la universitat a l'Estat espanyol.

El doctor Enric Casassas, síndic de greuges de la Universitat Autònoma de Barcelona, va presentar al Claustre de la Universitat l'informe sobre les seves activitats, que, segons el reglament de funcionament de la Sindicatura, ha de retre un cop l'any.

Plans d'estudi i professorat

Jordi Bartrolí, vicerector d'Ordenació Acadèmica, va presentar un informe sobre la situació actual i les perspectives d'actuació en la reforma dels plans d'estudi. La situació dels quaranta plans d'estudi de centres propis de la UAB és diversa. Molts ja havien iniciat el procés de revisió, però davant la indefinició del Consejo de Universidades a l'hora de marcar les directrius, l'equip de govern va aturar totes les revisions. Segons va explicar Jordi Bartrolí, l'estat de cada titulació és diferent, però, en general, els programes su-

peren el límit de crèdits que cal cursar, tenen més de sis assignatures per semestre i tenen assignatures de menys de 4,5 crèdits.

Finalment, la necessitat del debat sobre el professorat i la universitat va quedar reflectit en la majoria de les intervencions dels claustrals. El vicerector de Professorat, Tomás Ibáñez, va presentar un informe on s'analisava exhaustivament tota la plantilla de professorat de la UAB. Tomás Ibáñez va explicar la necessitat urgent d'elaborar, amb vista al pròxim Claustre, unes línies generals de política de professorat com les que va aprovar fa tres anys el mateix Claustre General i que afectaven el període que ara just finalitza (1995-1998). Tant la Comissió de Política de Professorat del Claustre com la Mesa Paritària formada per l'equip de govern i el professorat contractat, ja hi treballen.

Unitat Docent de l'Hospital del Mar

El dia 8 de juny va tenir lloc, a la seu de la Unitat Docent de l'Hospital del Mar, la celebració del XXV aniversari de la creació de l'esmentada unitat, en la qual s'han titulat 1.500 metges.

Va presidir l'acte el rector de la UAB, Carles Solà, el qual va destacar el prestigi i l'afirmació que suposen per a la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma les unitats docents dels diversos hospitals.

El coordinador de la Unitat, Antoni Gelabert, va recordar el rigor i la tenacitat amb què han treballat tots els integrants de la Unitat, i va fer una especial referència als primers catedràtics que van endegar la Unitat Docent de l'Hospital del Mar.

Un alumne de la primera promoció i actualment professor, Antoni Bulbena, va fer un recorregut per la memòria històrica i personal aprofundint en la necessitat de la lluita contra l'oblit.

Daniel Fàbregas, alumne de la darrera promoció, va glossar els seus anys d'aprenentatge.

Joan Barril, escriptor i periodista, en una xerrada titulada «La sanitat dins el mirall de la ciutat», va parlar de periodisme (explicar la veritat) i de sanitat (guarir els malalts) i de la dialèctica que generen aquests punts

Joan Barril, en l'acte de l'aniversari de la creació de la Unitat Docent de l'Hospital del Mar.

en què conflueixen diversos interessos socials. Va glossar un dels paradigmes de la societat actual: «qui no comunica no existeix», i es va reafirmar amb un periodisme compromès: «independència sempre, neutralitat mai».

Xavier Casas, president del Consell d'Administració de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària

(IMAS), va recordar l'esforç dut a terme per l'Ajuntament de Barcelona de racionalitzar el mapa sanitari de la ciutat, i també la forta vocació formativa de l'IMAS.

Els assistents a l'acte van poder contemplar una exposició de fotografies de les activitats que s'han dut a terme durant els últims anys.

Homenatge al professor Nazario González

Ni un any, ni dos; el professor Nazario González ha dedicat trenta-cinc anys de la seva vida a la universitat com a professor i investigador. Ni un alumne, ni dos; per les classes de Nazario González han passat dotze mil alumnes.

Nazario González va néixer a Burgos el 1928. Es va llicenciar en Filosofia i Lletres (secció d'Història) a la Universitat de Madrid l'any 1955. El 7 d'abril de 1957 es va doctorar amb la tesi *Burgos: estudio de geografía urbana*. Després, va estudiar teologia, i a continuació va començar a fer classes a les universitats de Madrid, de Barcelona, de La Laguna i, finalment, a la UAB.

Precisament ha estat la Universitat Autònoma de Barcelona la que li ha fet un homenatge per agrair-li la seva tasca docent i investigadora, així com el seu treball com a degà de les facultats de Ciències de la Comunicació (1981-82) i de Filosofia i Lletres (1986-87) de la UAB.

El 10 de juny passat, en una llarga taula de color castany fosc de l'Auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres, van seure, per agrair-li la seva llarga trajectòria professional: Carles Solà, rector de la UAB; Helena Estalella, degana de la Facultat de Filosofia i Lletres; Salvador Claramunt, vicerector d'Activitats i Promoció Cultural de la Universitat de Barcelona; Maria Dolores Montero, degana de la Facultat de Ciències de la Comunicació; i José Luis Martín, director del Departament d'Història Moderna i Contemporània.

El professor Nazario González va seure en un extrem de la llarga taula de color castany. Vestit amb pantalons i americana blava i una corbata que li va regalar Fabián Estapé, va dir: «La universitat per a mi ha suposat el compliment d'una vocació».

Ell, que no amaga la seva condició de cristià, va desvetllar una de les seves temptacions: «M'agrada fer classes». Va reconèixer que «compensa sentir-se reconegut pels alumnes» i que «una classe ben preparada ja és en si una investigació».

Què farà el professor Nazario a partir d'ara? «Faré les mateixes coses que feia abans».

Primer projecte de multiculturalitat a l'Estat

La Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB participa en el primer projecte europeu de multiculturalitat que s'ha endegat a l'Estat. El projecte s'anomena Multiculturalitat i Integració en l'Educació i en la Formació Professional, i l'estan duent a terme, a més de l'Autònoma, universitats, escoles de formació professional i empreses d'Alemanya, Suècia i Portugal.

L'aportació de la UAB al projecte consisteix en l'elaboració del joc *Viaje por Europa*, que està dissenyant l'empresa Educa-Sallent en col·laboració amb trenta estudiants de la titulació d'Educació Especial de la UAB. Aquest producte lúdic proposarà itineraris per visitar diferents regions europees fugint de les rutes turístiques tradicionals i destacant aspectes culturals com l'arquitectura, les festes populars, els productes propis o la gastronomia de la zona.

Cada país elabora un producte

El projecte, que inclou l'elaboració per part dels altres països de productes similars, pretén facilitar als estudiants la comprensió de les cultures dels diferents països implicats, i alhora apropar els centres d'ensenyament a les empreses, per tal de fomentar la dimensió europea de la formació.

L'aportació alemanya, elaborada per l'empresa Volkswagen, en col·laboració amb l'escola de la localitat de Wolfsburg, consisteix en un mòbil que funcionarà com a centre d'estimulació per a minusvàlids. Els representants de l'escola de la localitat sueca de Sala estan elaborant un

Florenci Verbón, director general d'Educa, Louis Lemkow, vicerector de Relacions Internacionals, i Carme Àngel, degana de la Facultat de Ciències de l'Educació.

llibre de jocs i cançons populars dels països que participen en el projecte. Per la seva banda, diversos estudiants de la Universidade do Algarve, a la localitat portuguesa de Faro, estan preparant una maleta amb jocs populars.

La coordinadora de la titulació d'Educació Especial de la UAB, Dolors Dilmé, va rebre, la primera setmana del mes de juny, representants dels centres i empreses implicades en el projecte per decidir les característiques dels productes que s'estan elaborant. Els educadors i empresaris convidats van visitar la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, on van ser rebuts pel vicerector de Relacions Internacionals de l'Autò-

nomia, Louis Lemkow, i per la degana de la Facultat, Carme Àngel. L'endemà, van visitar l'empresa Educa-Sallent, situada a la població de Sant Quirze del Vallès, acompanyats pel vicerector d'Investigació de la UAB, Ferran Sancho.

A més de l'elaboració dels diferents productes lúdics, els participants en el projecte volen establir un marc teòric sobre multiculturalitat i integració, atès que, actualment, hi ha una demanda constant de formació i reciclatge de mestres en aquest sentit. A més, el projecte pretén conscienciar la societat sobre la necessitat de portar a terme polítiques d'educació intercultural i antiracista a les escoles.

El mes de maig passat es va inaugurar el camí per a vianants que connecta Badia del Vallès amb el campus de la UAB. El nou carril, que es pot fer a peu o amb bici, s'inicia a la passarel·la que travessa el riu Sec, passa per sota l'autopista A-18 i supera el desnivell que hi ha fins a arribar a l'aparcament de la Facultat de Ciències, al costat del Parc de Bombers. El finançament de la construcció dels 350 metres de camí anarà a càrrec de l'Ajuntament de Badia, el Consell Comarcal del Vallès Occidental i la UAB.

Camins semblants es construïran ben aviat en altres municipis com Rubí, Sant Cugat, Ripolllet i Cerdanyola per facilitar l'accés dels estudiants de la UAB i evitar, així, la utilització del cotxe i dels transports públics.

A la fotografia, el vicerector Manel Sabés, el dia de la inauguració.

IV Premi Möbius Barcelona Multimèdia

El 25 de maig passat, el Mestratge de Comunicació Interactiva, del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la Facultat de Ciències de la Comunicació, va organitzar, al Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), el IV Premi Möbius Barcelona Multimèdia. Amb la finalitat de promoure i incitar la producció de realitzacions multimèdia, aquest certamen té el propòsit de fomentar el desenvolupament de produccions interactives que contribueixin a la creació d'aplicacions divulgatives, científiques i culturals. En l'edició 1998, s'ha presentat al voltant d'un centenar d'aplicacions, de les quals se'n van seleccionar dinou per a la final de Barcelona.

La presentació de la final va ser a càrrec de la vicerectora de Noves Tecnologies de la Comunicació i de la Informació de la Universitat Autònoma de Barcelona, Montserrat Llinés, de l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, i del president del Premi Möbius Barcelona Multimèdia, Emili Prado.

El certamen de Barcelona es fa amb motiu de la setena edició del Prix Möbius International des Multimédias, que tindrà lloc a París, el mes de setembre vinent. L'Association du Festival International Multimedia (AFIM) s'encarrega de l'organització del premi, amb el suport de la UNESCO, la Unió Europea, l'Administració francesa i el Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS).

Actualment, l'aplicació d'aquesta nova concepció de la comunicació s'ha generalitzat tant, que ja fa temps que ha transcendit el terreny estricte professional. L'experimentació en el

La vicerectora Montserrat Llinés, l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, i el professor Emili Prado, en la presentació del Premi Möbius.

camp de la comunicació interactiva s'estén cada cop més dins dels àmbits de la cultura i el servei social, a banda del científic. Es tracta de dos mons poc explotats que ofereixen unes possibilitats potencials immillorables, d'aquí que siguin cada vegada més nombroses les empreses interessades en aquest terreny que preveu per a la producció multimèdia un alt nivell d'implantació.

Després de tot un dia de presentacions de les aplicacions finalistes en sessions de matí i tarda, el jurat va donar a conèixer, el dia 26, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, els guanyadors d'aquesta quarta edició del premi.

Pel que fa a les aplicacions *off line*, el premi en la categoria científicotècnica va ser per a *Viaje Macroscópico*, de Macromon Soluciones Multimedia; en la categoria cultural, va ser per a *Joan Miró, el color dels somnis*, de la Fundació Joan Miró i l'Institut de

l'Audiovisual de la UPF; i la millor aplicació *off-line*, en la vessant educativa, va ser per a *OL-OT-UM*, de l'Escola d'Art d'Olot. Enguany s'ha creat una nova categoria per a la millor creació artística, i el primer premiat ha estat *Zènit*, de Miquel Jordà.

Aquestes aplicacions podran concursar en el Septième Prix Möbius International des Multimédias, que, amb el patrocini de la UNESCO, tindrà lloc a París la tardor que ve.

Per segon any, el Premi Möbius Barcelona Multimèdia va ser considerat també en les aplicacions *on line* (en xarxa). En aquest apartat, va ser premiat, en la categoria científicotècnica, *Noticias Intercom*, del Grupo Intercom; en la categoria cultural, el premi va ser per a *Aleph*, de Ricardo Echevarría; i en la categoria d'aplicacions educatives, va ser per a *Lecciones hipertextuales de botánica*, del Departament de Biologia i Producció Vegetal de la Universitat d'Extremadura.

Càtedra Dexeus

Santiago Dexeus.

Santiago Dexeus i Trias de Bes va ser nomenat director de la càtedra de Recerca en Obstetrícia i Ginecologia, en l'acte de la presentació de la Fundació Santiago Dexeus i Font, el dia 16 de juny passat. La solemne sessió acadèmica i social va tenir lloc en el marc de les Drassanes Reials de Barcelona, amb la presència del ministre de Sanitat i Consum, José Manuel Romay; el conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, Eduard Rius; el degà de la Facultat de Medicina de la UAB, Miquel Vilardell; i el rector de la UAB, Carles Solà, que va fer el lliurament del nomenament al doctor Santiago Dexeus.

La càtedra neix com a resultat del conveni signat per la UAB i l'Institut Universitari Dexeus, que consolida la col·laboració entre la Facultat de Medicina, l'Institut de Biologia Fonamental «Vicent Villar i Palasi» de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Institut Dexeus.

Francesc Vilardell, membre de la Reial Acadèmia de Medicina, va glossar la personalitat científica i humana del doctor Santiago Dexeus i Font. Santiago Dexeus va fundar la clínica Mater el 1935, i la seva activitat professional va transcórrer entre l'esmentada clínica i la Maternitat Provincial, que va dirigir durant molts anys.

Josep Maria Dexeus i Trias de Bes va presentar la Fundació, que es dedicarà a la investigació i a la Formació Continuada. El doctor Josep Maria Carreras va parlar dels orígens i el desenvolupament de l'Escola Dexeus, que ha format nombrosos especialistes.

El conseller Eduard Rius va recordar l'esforç fet per la Generalitat de Catalunya en el tema sanitari, i el ministre José Manuel Romay va fer referència als avenços de la sanitat catalana en el camp de la ginecologia i l'obstetrícia fent-se ressò de la publicació del Tractat d'Obstetrícia i Ginecologia del doctor Santiago Dexeus i Font i de les tècniques en reproducció assistida en les quals ha estat capdavanter l'Institut Dexeus amb la col·laboració de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Junta de Govern

La Junta de Govern es va reunir el 2 de juliol passat per prendre diferents acords. La Junta va aprovar els mestratges d'especialització professional, els mestratges d'iniciació a la recerca, les diplomatures de postgrau i les diplomatures d'estudis superiors especialitzats, per al bienni 1998-1999/1999-2000.

A més, va decidir renovar la composició de les comissions delegades de la Junta de Govern, d'Ajut a l'Estudi, d'Avaluació i Control del Professorat, de Doctorat, de Política Lingüística, i de Relacions Internacionals.

Els nous membres de la Comissió d'Ajut a l'Estudi són els professors Santiago Estañ Ferrer, Esteve Deu Baigual i Margarita Massot Verdú; i els estudiants Emilio Morante Pérez i Judith Guixà Galitó.

A la Comissió d'Avaluació i Control del Professorat, els nous membres són els professors José Luis Lalueza Sazatornil, Antoni Méndez Vilaseca, M. Dolores Montero Sánchez, Joan Montllor Serrats, Àlvar Net Castel, David Saurí Pujol, Josep Vaqué Rafort, Patri Vergara Esteras i Maria Ysàs Solanes; i els estudiants Gerard Maristany Badell, Jesús Corral Raseró, Ruben Teruel Germán, Úrsula Balduzzi Bazzuzzi.

La Comissió de Doctorat es renova amb els professors Salvador Barberà

Sàndez, Lluís Albert Chillón Asensio, Pere Gabriel Sirvent, Josep Gasà Gasó, M. Carmen Gete-Alonso Calera, Francesc Gòdia Casablanques, Francesc González Sastre, Lupicinio Íñiguez Rueda, Carles Jaume Cardiel, Joan Mascaró Altimiras, Joan Pagès Blanch, Ricard Pujol Borrell; i l'estudiant Isaac Andrade Borràs.

Els nous membres de la Comissió de Política Lingüística són els professors Ramon Alquézar Aliana, Lluís Barbé Duran, Maria Corominas Piulats, Alfred Ferret Quesada, Àlvar Net Castel, Joan L. Pérez Francesch, Josep Santaló Pedro, Francesc Serra Mestres, Antoni Valero Cabré; els estudiants Miquel Carreras Fàbregas, Miquel Iglesias País i Agnès Solà Rodrigo; i la funcionària Mercè Bausil.

Passen a formar part de la Comissió de Relacions Internacionals els professors Josep Briansó Penalva, Xavier Such Martí, Xavier Navarro Acebes, Gerda K. Priestley, Verena Stolcke, Sean Golden, J. Manuel Brñas Espineira, Esther Barbé Izuel, Xavier Gabarrell Durany i Jordi Suñé Tarruella; els estudiants Isaac Andrade, David Serrano i Marta Pahissa Esplugas; i Encarna Cano, del personal d'administració i serveis (PAS).

La Junta de Govern va escollir Cristina Mas com a membre de la Comissió Autònoma Solidària, en subs-

titució d'un altre estudiant que havia causat baixa. La Comissió de Disciplina Informàtica es va renovar amb els professors Jordi Casal Fàbrega, Marta Franch Saguer; l'estudiant Carlos Caño i el membre del PAS Jordi Prieto Feliu. La professora Montserrat Llinés, vicerectora de Tecnologies de la Informació i la Comunicació, substitueix el vicerector d'Estudis a la Comissió de Disciplina Informàtica.

La professora M. Dolors Riba Lloret i l'estudiant Gerard Mazón van passar a formar part del Consell d'Administració de Vila Universitària, SA. La Junta de Govern va nomenar Blanca Moll Ferrer com a membre de la Fundació Autònoma Solidària, i M. Dolors Riba Lloret com a membre del Consell d'Administració de Plaça Cívica, SA.

La Junta va ampliar la composició de la Comissió d'Ètica en l'Experimentació Animal i Humana amb el nomenament de Victòria Clos Guillen i Javier Guerrero Bertolín.

D'altra banda, la Junta de Govern va aprovar la modificació del Reglament del Departament d'Història Moderna i Contemporània. Finalment, es va presentar l'avantprojecte dels pressupostos de la UAB. El pressupost es votarà en la pròxima reunió de la Junta de Govern.

Escola Universitària Salesiana de Sarrià

Lliurament de diplomes a la primera promoció d'enginyers tècnics.

Realitat virtual, robòtica, edificis intel·ligents... el món està canviant, i a un ritme accelerat. La informàtica, les telecomunicacions i l'electrònica dissenyen, des de fa un parell de dècades, el nostre futur, i per això la demanda de professionals en aquests camps creix cada vegada més. Per constatar-ho, només cal parar atenció a una dada: els enginyers tècnics industrials són els titulats universitaris més sol·licitats en el món laboral.

Els estudis d'Enginyeria Tècnica Industrial, Especialitat Electrònica Industrial, s'imparteixen en molts centres de tot Catalunya. Ara bé, a l'Escola Universitària Salesiana de Sarrià (EUSS), un dels centres adscrits a la UAB, s'ha aconseguit incorporar un 50% d'hores de pràctica al temps de docència. Gràcies a això, els alumnes de l'EUSS dediquen la meitat de les hores lectives a pràctiques de laboratori. Segons explica el director del centre, Josep Maria Oriol, «l'especificitat dels estudis que s'imparteixen a l'Escola està en el fet que intentem oferir als estudiants unes instal·lacions de gran qualitat, uns estudis essencialment pràctics amb projecció de futur, i la garantia d'un mètode docent que afavoreix la participació i el diàleg entre professors i alumnes».

L'EUSS es troba situada al districte de Sarrià-Sant Gervasi, en un edifici de quatre plantes que disposa, entre altres equipaments, de vuit laboratoris de pràctiques: els laboratoris de sistemes digitals, de sistemes analògics, de sistemes programables, de sistemes informàtics, de sistemes gràfics, de microsistemes, de projectes, i de sistemes elèctrics.

Les beques Rinaldi

La titularitat de l'Escola correspon a la Fundació Privada Rinaldi, que va néixer amb la vocació de fundar un nou centre de formació universitària i po-

sar tots els mitjans al seu abast per afavorir la docència de qualitat. La Fundació marca les línies d'actuació general de l'EUSS i vetlla pels pressupostos, una part dels quals es destina a beques de col·laboració. Els becaris, segons el seu perfil acadèmic i econòmic, reben ajuts de 125.000 ptes. o bé de 250.000 ptes. (aquest any la dotació total ha estat de nou milions de pessetes), a canvi de prestar els seus serveis durant un màxim de dotze hores setmanals en diferents departaments i àrees de serveis de l'Escola.

La dotació destinada a beques s'ha anat incrementant progressivament gràcies als ajuts i als convenis de col·laboració que l'Escola ha signat amb diverses institucions i empreses. Aquestes entitats s'encarreguen, segons cada cas, del finançament de beques per als alumnes, de maquinària i material de laboratori, de publicacions

escolars i fons bibliogràfics i informàtics, així com del patrocini d'activitats i jornades tècniques o de cursos de formació. Les empreses i institucions que col·laboren amb l'EUSS també acullen estudiants en pràctiques i financen projectes de final de carrera, d'empresa o de recerca. Algunes de les empreses que col·laboren amb l'Escola són, entre d'altres, ADAM, SystemCad, Tektronix, el Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona, i el Centre Nacional de Microelectrònica, situat al campus de la UAB.

Una professió de futur

Els estudiants de l'Escola Salesiana de Sarrià adquireixen coneixements sòlids sobre electrònica de potència, microelectrònica, microprocessadors, organització empresarial i industrial, control d'edificis intel·ligents, electrò-

nica de l'automòbil, realitat virtual aplicada a l'enginyeria, etc. Totes aquestes matèries faciliten, i fins i tot asseguren, l'accés dels titulats al món laboral. Així, per exemple, els enginyers tècnics que finalitzen la carrera estan qualificats per treballar en el camp de la domòtica (control de serveis domèstics), l'electromedicina, la robòtica, l'assistència tècnica, en sistemes de planificació i control de la producció a les fàbriques, així com en el camp de l'educació i de la recerca, etc.

De moment, l'EUSS tan sols ofereix una especialitat d'Enginyeria Tècnica, l'especialitat d'Electrònica, però el director del centre preveu que d'aquí a uns anys es pugui «diversificar la titulació» fins a aconseguir quatre especialitats: Electricitat, Mecànica i, en el camp de les comunicacions, Telemàtica. Aleshores, explica Josep Maria Oriol, «l'Escola estarà preparada per oferir cursos de postgrau en col·laboració amb l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada de l'Autònoma».

Els diplomes a la primera promoció salesiana d'enginyers tècnics es van lliurar fa tot just quatre mesos. El dia 19 de març, el conseller de la Presidència de la Generalitat, Xavier Trias, i el rector de la UAB, Carles Solà, van lliurar els diplomes als deu primers titulats, així com els premis al millor expedient acadèmic i al millor projecte de fi de carrera, aquest últim concedit conjuntament amb el Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials. Durant l'acte, l'EUSS també va atorgar el Premi Felip Rinaldi, instituit aquest any, per distingir persones o associacions vinculades amb la institució que hagin destacat per la seva categoria humana o científica, o per la seva col·laboració. La institució guardonada va ser la UAB, «pel seu acolliment i col·laboració amb l'Escola».

Alumnes de l'Escola Universitària Salesiana de Sarrià fent pràctiques.

L'estudi del clima quaternari mitjançant l'anàlisi del pol·len

Joan Maria Roure i el seu equip d'investigadors.

Durant el Quaternari, període que comprèn els últims dos milions d'anys, s'han produït canvis constants en la composició dels tipus de vegetació que ha conformat el paisatge. Aquests canvis es coneixen principalment a partir de l'anàlisi paleopalínològica, és a dir, mitjançant l'estudi del contingut esporopolínic dels sediments. Aquesta anàlisi permet l'obtenció d'un registre de l'evolució del paisatge vegetal d'un territori determinat i forneix els mitjans per estudiar moltes qüestions paleoambientals que poden ser identificades amb importants implicacions sobre la interpretació global de la dinàmica de la biosfera.

El grup de recerca en paleopalínologia de la Unitat de Botànica del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona va iniciar les seves activitats el 1989. Actualment, aquest grup és format pels doctors J. M. Roure, R. Pérez-Obiol, E. I. Yll i J. Pantaleón-Cano. Les línies bàsiques de treball s'han centrat en la caracterització i modelització de la dinàmica climàtica i del paisatge vegetal durant el Quaternari, des de l'últim cicle glacial fins a l'actualitat. Durant els darrers anys, els estudis realitzats han incidit especialment en la reconstrucció del paisatge vegetal de l'Holocè (període corresponent als últims deu mil anys) de les àrees litorals de la península Ibèrica i de les illes Balears. S'ha obtingut, així, una gran experiència en la comprensió de la dinàmica paleoclimàtica d'aquests territoris, així com informació referent als processos de desertització de les zones àrides i semiàrides

Vegetació i canvi climàtic

Els treballs realitzats han posat de manifest l'existència d'importants diferències entre la dinàmica de la vegetació dels territoris de la Península

i de les Balears i els models establerts per a l'Europa central i septentrional. Dins l'àmbit mediterrani, és possible trobar un important gradient ambiental que determina una especial complexitat de la reconstrucció paisatgística, ja que la resposta de la vegetació en relació amb el canvi climàtic resta molt condicionada per particularitats regionals. El vessant mediterrani de la península Ibèrica, incloent-hi l'arxipèlag Balear, no n'és una excepció i presenta un ampli ventall de condicions bioclimàtiques que depenen de molts factors. D'aquesta manera, la dinàmica de la vegetació d'aquests territoris durant l'Holocè evidencia l'existència de diferències latitudinals molt destacables, com també en relació amb els paràmetres d'insularitat i de continentalitat. A partir dels registres estudiats s'ha observat una diversitat de respostes de la vegetació vers els diferents impactes antròpics o climàtics esdevinguts des dels moments finals de l'última glació.

Les zones àrides del sud-est de la península Ibèrica són un dels territoris sobre els quals s'ha treballat més i dels quals es disposa de més informació. D'aquesta manera, a partir de la metodologia palínològica s'ha pogut caracteritzar l'evolució del paisatge vegetal i la dinàmica climàtica general d'aquesta zona durant els últims divuit mil anys.

Resultats

Els resultats obtinguts evidencien que als territoris estudiats no ha existit un recobriment forestal important durant el lapse cronològic considerat. Així, els diferents episodis identificats es caracteritzarien per l'alternança entre les formacions estèpiques i les arbustives en relació amb unes limitacions fonamentalment bioclimàtiques.

Entre els divuit mil i els quinze mil anys abans del present, els espectres

pol·línics presenten uns valors elevats de pol·len arbori, dominats per l'ullastre i per garrics i alzines, amb una presència important de caducifolis que permetria considerar l'existència d'un ambient càlid i relativament humit. Entre els quinze mil i els deu mil anys abans del present, s'observa l'expansió de les comunitats estèpiques i una reducció del component termòfil (vegetació adaptada a les altes temperatures i resistent a la sequera), que pot relacionar-se amb una disminució de les temperatures. Aquesta tendència s'accentuaria entre els deu mil i els nou mil cinc-cents anys amb el domini de les formacions estèpiques i una mínima presència de caducifolis i d'elements termòfils. Aquests fets reflectirien unes escasses disponibilitats hídriques, unes baixes temperatures i, juntament amb altres paràmetres, l'existència de processos erosius importants. Entre els nou mil cinc-cents i els set mil anys abans del present, les comunitats estèpiques dominarien el paisatge, encara que s'aprecia una certa recuperació del component termòfil indicatiu d'un règim tèrmic menys extrem. A partir d'aquí, entre els set mil i els quatre mil cinc-cents anys abans del present, es produeix una gran transformació del registre pol·línic que reflecteix l'establiment d'un paisatge vegetal dominat per comunitats arbustives a les zones baixes (ullastre, lentiscle, garrics, alzines...), mentre que a les serralades del rerepaís es donaria una presència important de caducifolis. L'elevat grau de recobriment vegetal, possible gràcies a unes temperatures més suaus i a un augment de les disponibilitats hídriques, faria igualment que es reduís l'impacte dels processos erosius. Aquest període finalitza de manera més o menys abrupta fa aproximadament entre cinc mil i quatre mil cinc-cents anys. Les comunitats estèpiques tornen a dominar el paisatge i els caducifolis pràcticament desapareixen de l'espectre pol·línic. Així, aquesta fase reflectiria una reducció important de les disponibilitats hídriques, mentre que les temperatures es mantindrien elevades. Igualment, amb la reducció del recobriment vegetal, durant aquest període s'esdevindrien intensos processos erosius. L'etapa entre els dos mil anys abans del present i el començament de l'últim mil·lenni, durant la qual s'enregistren per primer cop evidències de creu, és indicativa d'un ambient d'escasses disponibilitats hídriques i de temperatures elevades. Finalment, durant els últims segles, s'observa l'establiment de la situació, que arriba fins a l'actualitat, amb clares evidències de creu que fonamenten l'augment del pol·len arbori i un domini de les comunitats estèpiques indicatiu de les elevades temperatures i les escasses disponibilitats hídriques.

El pare de l'ovella Dolly visita la UAB

Ian Wilmut, principal artífex de l'ovella Dolly, va visitar el divendres 12 de juny la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona. Wilmut va descriure en una conferència la recerca que va conduir al naixement de Dolly: «Una recerca que necessita tot un grup de gent i no solament una persona; jo sóc només qui ha tingut l'oportunitat de viatjar».

Wilmut, convidat pel doctor Pedro Otaegui, investigador de la UAB la tesi doctoral del qual va ser dirigida pel científic britànic, va començar la conferència explicant el procés de transferència nuclear. Mitjançant aquest procés, la càrrega genètica d'un òvul receptor és substituïda per la del nucli d'una cèl·lula donant, procés clau en el clonatge d'animals. «Quan vols fusionar les dues cèl·lules, et trobes que estan en dos moments diferents del cicle cel·lular, i has d'aconseguir coordinar-les», va explicar el científic. L'èxit de l'equip de Wilmut va residir a escollir de manera adequada les fases del cicle cel·lular d'ambdues cèl·lules, la donant i la receptora, en què es portava a terme la transferència nuclear. No obstant això, segons va indicar l'investigador, els treballs del doctor Pedro Otaegui mostren la viabilitat d'utilitzar com a donants cel·lules en una altra fase del cicle cel·lular diferent a la utilitzada per Wilmut i els seus col·laboradors.

Entre les aplicacions d'aquesta tècnica, Wilmut va destacar la possibilitat de realitzar, amb més efectivitat que amb les tècniques actuals, modificacions genètiques mitjançant les quals es poden obtenir, per exemple, animals que facilitin un determinat fàrmac en la seva llet. El científic va explicar també en què consisteixen les teràpies basades en cèl·lules individuals. A partir de cèl·lules afectades d'un pacient amb la malaltia de Parkinson, sida, leucèmia, diabetis o distrofia muscular, es podrien obtenir, mitjançant la transferència nuclear, embrions humans d'entre 16 i 132 cèl·lules, que podrien ser dissociats i utilitzats com a donants de cèl·lules interessants per tractar la malaltia. Segons Wilmut, la qüestió ètica és si resulta acceptable produir un embrió que després serà dissociat en les cèl·lules dels diferents teixits. Per a l'investigador, «aquesta és l'única manera d'afrontar aquest tipus de malalties, aleshores sí que és acceptable, l'embrió és un humà en potència però no és un humà».

El doctor Wilmut va concloure amb una reflexió sobre l'ètica de la investigació científica: «Si fem grans descobriments, aleshores hem de ser cauts sobre la manera en què aplicarem la tècnica; hi ha una gran deficiència entre la recerca, que ha de ser ambiciosa, i les aplicacions, que han de ser cautes».

La formació als centres de treball

L'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB va organitzar les I Jornades sobre Gestió de la Formació en Centres de Treball els dies 25 i 26 de juny, a l'edifici del Rectorat de la Universitat Autònoma de Barcelona. Les Jornades es van centrar en l'avaluació de la formació que reben els alumnes que fan pràctiques a les empreses.

En el marc dels debats, els professors van respondre una enquesta sobre la Formació als Centres de Treball (FCT). Un 18,9% dels enquestats va contestar que la característica principal que hauria de tenir un tutor de FCT és conèixer la realitat professional. Un 15% va respondre que el més important era la capacitat de comunicació, i un 12,2% va valorar que el més idoni és que el tutor tingui coneixements tècnics de l'especialitat.

Un tutor de FCT és un docent de formació professional que s'encarrega de la programació, el seguiment, l'avaluació i el control de la formació pràctica que els alumnes reben als centres de treball. Aquesta figura docent és regulada pel reglament orgànic dels centres docents públics (ROC).

Un 31,3% dels professors enquestats va dir que els tutors necessiten formació sobre la realitat empresarial, i un 18,8% va considerar més important la formació sobre la normativa de la FCT. Només un 4,2% va considerar la psicologia una necessitat formativa del tutor de FCT.

Els professors van recollir a les conclusions de les Jornades que la qualificació apte/no apte és poc representativa dels coneixements que l'alumne ha après. Els docents també van considerar que els cicles formatius d'un curs són «clarament insuficients». Els cicles formatius anuals són actualment de mil hores. Els mestres pensen que la duració del curs no permet a l'alumne d'aprofitar totes les possibilitats de la FCT.

A més, els assistents a les Jornades van criticar la «poca dedicació» de les empreses a l'hora d'avaluar els alumnes. Però van reconèixer que això és degut tant a una certa deixadesa com al fet de no comprendre què és el que es demana al quadern de seguiment.

Els professors van expressar en les conclusions dels debats que cal fer entendre a les empreses que l'alumnat ha de complir el pla d'activitats. Segons els mestres, això pot significar no poder realitzar totes les hores en una sola empresa, sinó en més d'una.

Els alumnes han de tenir «sobretot» disposició per treballar, van assenyalar els professors de FCT al document de conclusions. Els assistents van indicar que seria molt convenient que els alumnes estiguin prèviament ben informats del compromís que suposa la realització de les pràctiques.

Nous projectes i equipaments a la UAB

La UAB continua dotant-se dels millors equipaments per incrementar la qualitat de la recerca i de la docència universitària, i per això ha iniciat la construcció de diverses obres. Al campus s'està construint, o està a punt de començar a construir-se, la nova Facultat de Traducció i d'Interpretació; l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada; la Biblioteca i l'Hemeroteca General; i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeries. A Barcelona i a Sabadell també s'estan esmerçant recursos.

Una de les obres més significatives que s'estan fent és la nova Facultat de Traducció i d'Interpretació. Aquesta facultat passarà de tenir 3.000 m² a tenir-ne 4.600 m² al nou edifici, situat a la plaça Nord, davant de la Facultat de Ciències de l'Educació.

A diferència de l'antic edifici, el nou està especialment dissenyat per a l'aprenentatge de llengües i la pràctica de la traducció. El nou edifici tindrà tres aules de traducció simultània: dues aules seran de dotze places i una de vint-i-quatre. A més, hi haurà tres aules multimèdia que permetran posar les noves tecnologies al servei de l'ensenyament d'idiomes. El nombre de despatxos també augmentarà significativament.

El 2 d'octubre vinent, l'edifici ja estarà acabat. Amb la nova Facultat de Traducció, la plaça Nord quedarà gairebé envoltada de construccions. Només quedarà un espai lliure, situat entre la Facultat de Filosofia i Lletres i la de Traducció i d'Interpretació. En aquest lloc, podria anar-hi alguna edificació per a algun centre d'estudis o per a Humanitats, però encara no està decidit.

L'Escola de Doctorat

Una segona construcció que també estarà acabada per al 2 d'octubre és l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada. L'edifici és molt a prop de la masia Can Miró, al costat del carrer que puja cap a la Vila Universitària.

La nova infraestructura tindrà 1.600 m² i se'n podria fer una altra fase de 1.800 m² més endavant. Les obres que s'estan fent a la masia Can Miró ja s'hauran acabat al juliol del 1999. Llavors, les àrees de direcció, administració, secretaria i conselleria passaran a la masia, la qual serà l'entrada noble de l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada. Així, tots dos edificis quedaran integrats.

Una altra construcció que ja s'ha engegat és l'edifici que allotjarà la nova

La nova seu de l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada.

El nou edifici de la Facultat de Traducció i d'Interpretació.

Biblioteca i Hemeroteca General. Ja han començat les obres a l'espai destinat a aquesta finalitat: els terrenys que hi ha entre la plaça Cívica i la Facultat de Ciències de la Comunicació, i molt a prop de la Facultat de Dret i de la nova Escola de Doctorat i de Formació Continuada.

En una primera fase es construiran 6.000 m². Més endavant, hi haurà una segona fase en què es construiran 7.000 m² més. D'aquesta manera, la Biblioteca i l'Hemeroteca estaran en un edifici d'uns 15.000 m².

La Biblioteca i l'Hemeroteca de la Facultat de Ciències de la Comunicació passaran al nou edifici de la Biblioteca i l'Hemeroteca General. L'espai que quedarà lliure a Ciències de la Comunicació s'utilitzarà per fer-hi despatxos i per a altres usos.

L'edifici és fruit de la política d'unificació de biblioteques que està portant a terme la UAB. El nou edifici «serà el cor de les biblioteques» de l'Autònoma, afirma Josep Elias, cap del Departament d'Arquitectura i d'Urbanisme de la UAB.

A l'edifici, hi haurà la reserva, és a dir, els llibres més antics i valuosos. A més, hi haurà aquells llibres que no són específicament d'una facultat. La UAB pensa potenciar especialment l'Hemeroteca.

Nova facultat per als enginyers

Als terrenys que hi ha entre el SAF (Servei d'Activitat Física) i el Centre de Visió per Computador, s'hi farà un edifici per allotjar-hi l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeries. Les carreres d'Enginyeria Química, Informàtica i Electrònica deixaran la Facultat de Ciències i s'impartiran a l'Escola Tècnica.

El nou edifici, que consolidarà el nucli antic del campus, suposa una inversió de 1.100 milions de pessetes. L'1 de juliol de 1998 començaran les obres. La primera part estarà acabada al desembre de 1999, i la segona, el més de març de l'any 2000.

Una altra obra que l'Autònoma té en projecte és el Centre de Sanitat Animal, que es construirà al costat de la Facultat de Veterinària. La primera fase serà de 1.300 m². Les obres podrien començar a les acaballes de 1998. El Centre estarà dedicat a la investigació de les malalties dels animals. Dins de

l'edifici hi haurà una zona d'alta seguretat on s'estudiaran els virus d'alt risc.

Barcelona i Sabadell

La UAB també està esmerçant recursos fora del campus de Bellaterra. L'1 de juliol de 1998, s'encetarà la rehabilitació integral de la Casa de Convalescència de l'Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau, a la ciutat de Barcelona. La Casa de Convalescència entrarà en funcionament el 2 d'octubre de 1999. L'edifici, situat entre l'avinguda de Sant Antoni M. Claret i el carrer de Sant Quintí, està declarat patrimoni de la humanitat.

La rehabilitació de la Casa de Convalescència permetrà reforçar els estudis de postgrau lligats a les ciències de la salut i de la vida. Al soterrani de l'edifici es pensa ubicar-hi una biblioteca, que es farà conjuntament amb diferents institucions mèdiques de Barcelona. A més, hi haurà una biblioteca digital que s'anirà ampliant de mica en mica.

A Sabadell, en col·laboració amb l'Ajuntament de la ciutat, es construirà un edifici de 4.300 m²: serà l'edifici del CESTIC (Centre d'Estudis Superiors de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació). Una part de la nova construcció es dedicarà a la formació d'alumnes en el camp dels multimèdia. Una altra zona es dedicarà a la recerca i a la producció de productes multimèdia. La UAB està buscant l'acquiescència de les empreses del sector per tirar endavant aquesta iniciativa dedicada a les noves tecnologies.

D'altra banda, l'Autònoma també està fent un bon grapat d'obres de dimensions més petites. Cal citar l'ampliació de l'aula central i del dispensari; la reforma d'una ala de la Facultat de Dret; les obres de remodelació de l'edifici de Ciències; el laboratori de Biotecnologia. A això, s'hi afegeix el programa d'urbanisme i el programa per eliminar les barres arquitectòniques.

També dins de les obres menors hi ha la instal·lació d'un *free-cooling* a la Facultat de Ciències de la Comunicació. El *free-cooling* és un sistema molt econòmic per abaixar la temperatura d'un edifici. Aquest sistema aprofita l'aire més fred de l'exterior per refrigerar l'interior d'un imoble.

La UAB esdevé cosmopolita durant els mesos d'estiu

Colòmbia, Japó, Ucraïna, Grècia, Xina, Moldàvia... L'Hotel-Escola Campus i els apartaments de la Vila Universitària de la UAB tindran aquest estiu el màxim nivell d'ocupació, ja que allotjaran representants d'aquests països (entre d'altres), a causa dels congressos, els campionats esportius i els cursos de formació que coordina l'Agència de Promoció d'Activitats i de Congressos UAB Campus.

El gruix de les activitats estiuènques és previst per al mes de juliol, i la majoria estan organitzades per associacions i col·lectius externs a la UAB. Entre les activitats internes, potser la més important és la que duu a terme l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB: la Universitat d'Estiu 98, que va iniciar el curs el 13 de juliol. Les classes es van impartir a les aules de l'Escola Universitària de Turisme i a l'Escola Superior d'Hostaleria de Catalunya, fins al 17 de juliol. També aquest mes, el Grup de Geografia i Gènere de la UAB va organitzar un Congrés Internacional anomenat Women and Environment, a Gender Perspective: from the Global to the Local, on van participar estudiants i professors de les universitats d'Amsterdam, Atenes, Durham i Sheffield.

El mes d'agost es preveu que, per quart any consecutiu, el Vicerectorat de Relacions Internacionals organitzi un curs de cultura espanyola i catalana dirigit a estudiants japonesos. Una altra de les activitats internes, l'organitza un grup d'investigadors del Departament de Física Teòrica de la UAB, que participarà en el IV International Symposium on Radiative Correction, del 8 al 12 de setembre. També aquest mes, el Departament de Geografia de la UAB organitza el Octavo Coloquio del Grupo de Métodos Cuantitativos, els dies 17, 18 i 19 de setembre.

Activitats externes

Des de fa uns anys, diverses associacions i entitats no vinculades a l'Autònoma ja han començat a gaudir dels serveis que pot oferir la UAB, especialment durant els mesos d'estiu, quan queden buits els apartaments de la Vila Universitària. Des del dia 1 de juliol, per exemple, s'hi allotgen les 21 persones que assisteixen al Curs per a Comandaments de la Policia de Bogotà. També aquest mes, els dies 1 i 2, el sindicat Comissions Obreres ha repetit l'experiència de

Alguns dels participants en les trobades internacionals de corals.

l'any passat i ha fet la seva Escola d'Estiu a l'Hotel-Campus de la UAB.

També, durant el mes de juliol, la UAB va acollir dues trobades internacionals de corals. La primera, anomenada International Singing Week Europa Cantat, va tenir lloc entre els dies 4 i 13 d'aquest mes, i unes tres-centes persones es van allotjar a la Vila Universitària i van assistir a uns tallers a les sales d'actes de les facultats i al teatre de la Plaça Cívica. La segona trobada de corals és el XXIX Congrés Internacional de Pueri Cantores, entre els dies 7 i 12 de juliol, que reuneix a la UAB 162 persones.

L'activitat més important d'aquest estiu és el Campionat Mundial de Tir, que va tenir lloc a Mollet, entre els dies 14 i 30 de juliol, la qual cosa va suposar per a l'Autònoma allotjar 1.300 persones a l'Hotel i a la Vila Universitària. Però la UAB també s'ha implicat en altres activitats esportives, com la Barcelona International Cup '98 de futbol base, entre els dies 6 i 11 de juliol o, paral·lelament, la Mostra Internacional de Dansa, que organitza l'Esbart Dansaire Sant Marçal de Cerdanyola del Vallès, i que va reunir grups d'Ucraïna, la Xina, Moldàvia i Corea, els dies 6, 7 i 8 del mateix mes.

La primera setmana d'agost tindrà lloc a l'Autònoma, per tercer any consecutiu, la Reunió Anual del Sindicat d'Estudiants, que agrupa unes 125 persones. El dia 23 del mateix mes, l'associació Veterinaris sense Fronteres engendrarà un curs dirigit a una cinquantena de persones que finalitzarà el dia 26. L'endemà, començarà la Reunió Sukyo Mahikari, que agrupa uns tres-cents portuguesos i espanyols per parlar sobre tècniques orientals de relaxació, fins al 30 d'agost.

Fer rendibles tots els serveis

Assumpta Cros, directora de l'Agència de Promoció d'Activitats i de Congressos UAB Campus (fins fa poc, Oficina de Congressos i Convencions), considera que és molt positiu potenciar les activitats estiuènques i aprofitar els serveis que ofereix l'Autònoma també durant els mesos d'estiu «per fer rendibles aquests serveis tant socialment com econòmicament». Segons explica, la idea d'acollir a les instal·lacions universitàries entitats i associacions, tant internes com externes, ha estat explotada amb molt d'èxit a les universitats anglosaxones, que han volgut «obrir-se a noves possibilitats i anar més enllà de les activitats acadèmiques i de recerca, intentant, d'altra banda, rendibilitzar els serveis que hi ha als campus».

L'Agència, depenent del tipus d'activitat, s'implica directament en la seva organització, o bé es fa càrrec únicament de coordinar l'allotjament dels participants. Per a l'allotjament, l'Agència fa de mitjancera en el lloguer dels apartaments que han quedat lliures a la Vila Universitària i en l'ocupament de les habitacions de l'Hotel-Escola Campus. Així mateix, si col·labora en l'organització d'un congrés o curs formatiu, ofereix als participants la utilització del centre de convencions de l'Hotel i, si escau, les sales d'actes de les diferents facultats, i les aules universitàries.

Les persones allotjades a la UAB durant els mesos d'estiu també poden gaudir del Servei d'Activitat Física, del Servei d'Idiomes Moderns, dels serveis informàtics, i també dels comerços i dels serveis de restauració de la Vila Universitària i de la Plaça Cívica.

Residu Mínim recull 171.951 kg de paper

El programa Residu Mínim, que es va engagar a la UAB fa dos anys, ha aconseguit recollir fins a l'abril de 1998 un total de 171.951 quilograms de paper, la qual cosa ha permès d'estalviar 287.962 kg d'arbres, més de 13 milions de litres d'aigua i 423.474 kw/h d'energia elèctrica. Els responsables de Residu Mínim van organitzar el 3 de juliol passat una jornada per avaluar els resultats de la campanya iniciada el 1996 per tal de recollir, reutilitzar i reciclar les escombraries que produeix l'Autònoma cada dia.

Els organitzadors de la jornada d'avaluació, a més de les dades sobre el paper, van informar que també s'havien recollit 49.057 kg de cartró, 29.800 kg de vidre, 1.504 kg de piles de botó i d'altres tipus, 357 unitats de tòners i cartutxos, i 4.585 fluorescents i bombetes halògenes.

La Facultat de Ciències és la que ha recollit més quilograms de paper (28.160 kg), així com també de cartró (5.650 kg) i de vidre (2.200 kg). La Facultat de Filosofia i Lletres i la de Psicologia han recollit 25.835 kg de paper, 3.940 de cartró i 2.000 de vidre. Les facultats de ciències socials han recollit 15.165 kg de paper i 750 de cartró.

La coordinadora del programa Residu Mínim de la UAB, Mercè Girona, va recordar que un dels criteris de la campanya era potenciar la responsabilitat individual i col·lectiva cap als problemes ambientals i socials que ocasionen els residus. Girona va remarcar que la campanya es va iniciar amb l'objectiu d'incorporar pràctiques que evitin la generació de residus i va defensar que és millor reutilitzar els materials que no pas reciclar-los.

Marta Vila va explicar com els responsables de Residu Mínim han avaluat la campanya. Vila va informar que l'avaluació del programa ha servit per descobrir que als alumnes els fa por lliurar els treballs als professors amb paper reciclat.

Angi Duró, membre de l'equip Residu Mínim de la UAB, va subratllar que el nivell de participació de la comunitat universitària ha estat molt gran. Però va assenyalar que potser no hi ha hagut un canvi real d'actituds entre els universitaris. Segons Duró, la campanya Residu Mínim ha arribat sobretot als alumnes. Així mateix, va afirmar que el personal d'administració i serveis i les empreses concessionàries també han tingut una actitud positiva. La responsable de l'equip Residu Mínim va lamentar que en algunes copisteries es continuï fent servir paper blanc, però va recordar, no obstant això, que l'ús del paper reciclat ha augmentat.

Helena Cabo, també de l'equip de Residu Mínim, va assegurar que la cultura del reciclatge sembla implantada i va defensar una educació ambiental i interactiva. Cabo va afirmar que la campanya ha aconseguit despertar la sensibilitat de la comunitat universitària fins i tot cap a aspectes que el programa Residu Mínim no ha cobert, com els fums dels autobusos o el tractament de les aigües.

Cap a un projecte educatiu de ciutat

«Existeix una contradicció entre les poques competències en matèria educativa que atorga la legislació als municipis i les potencialitats que tenen els ajuntaments com a proveïdors de serveis educatius». Amb aquests termes es va expressar Eulàlia Vintrolà, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, en la conferència «Projecte educatiu de ciutat» que va oferir per inaugurar la dinovena edi-

ció de l'Escola d'Estiu del Vallès Occidental, el dia 1 de juliol. Vintrolà va fer servir l'expressió «minyones del sistema educatiu» per referir-se al paper col·laborador, però no decisiu, que tenen els ajuntaments en matèria d'educació.

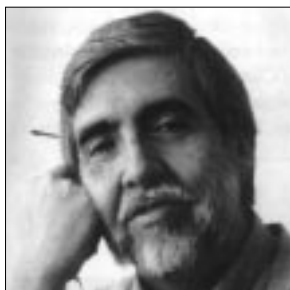
Altres agents educadors

L'Escola d'Estiu pretén ser un fòrum de debat sobre educació i ciutat,

just en un moment en què la reforma del sistema educatiu, diu la tinent d'alcalde, «dibuixa un nou escenari, un repte de civilització, que exigeix la resposta del conjunt dels ciutadans». Segons Vintrolà, cal que tots els agents socials, «tant l'escola, la família o el teixit associatiu, com els mitjans de comunicació i les entitats de lleure», participin en l'educació dels nens i dels joves.

FRANCISCO RICO I MANRIQUE, professor del Departament de Filologia Espanyola, ha guanyat el Premi Internacional Menéndez y Pelayo que concedeix anualment la Universitat Menéndez y Pelayo. Aquest premi distingeix personalitats destacades en l'àmbit de la creació literària o científica que presentin una dimensió humanística. El professor Rico gaudeix, des de fa anys, de prestigi internacional pel seu treball en el camp de la filologia, és membre de la Real Academia Española i és doctor *honoris causa* per les universitats de Valladolid, de Bordeus i de Nàpols. Entre els seus darrers treballs, cal destacar especialment la seva edició crítica del Quixot, patrocinada per l'Institut Cervantes.

JAUME TERRADES I SERRA, catedràtic d'Ecologia i director del Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals (CREAF), ha estat guardonat amb el premi Medi Ambient 1998, que concedeix la Generalitat de Catalunya. Aquesta distinció li ha estat concedida al professor Terrades en reconeixement a la seva trajectòria personal en favor de la protecció i millora del medi ambient, i en favor de l'educació ambiental. El lliurament del premi va tenir lloc el 5 de juny passat, coincidint amb la celebració del Dia Mundial del Medi Ambient.

M. DOLORS RIBA I LLORET, professora del Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les Ciències de la Salut, va ser elegida degana de la Facultat de Psicologia el 14 de maig passat pel Claustre de la Facultat.

La UAB reuneix els antics alumnes de disset universitats de l'Estat

L'Hotel-Escola Campus de la UAB va ser l'escenari on, els dies 12 i 13 de juny, representants de disset universitats d'arreu de l'Estat van dur a terme la Segona Trobada d'Associacions d'Amics i d'Antics Alumnes de les Universitats Espanyoles.

Els objectius de la trobada eren, bàsicament, aclarir quin tipus d'informació comptable han de presentar les associacions sense ànim de lucre i reivindicar que les d'antics alumnes siguin considerades associacions d'interès cultural, per després poder modificar el seu tractament fiscal. Tanmateix, aquests tipus d'associacions pretenen consolidar les seves relacions per constituir una federació i millorar la seva representativitat als consells socials de les respectives universitats.

Falta d'entramat social

El rector de l'Autònoma, Carles Solà, va inaugurar les jornades agraïnt «l'entusiasme per la universitat que mostren, per pura vocació, els responsables de les associacions d'amics i d'antics alumnes en la seva tasca».

Malgrat això, el rector de la UAB va lamentar la «falta d'entramat social a les universitats de l'Estat, la qual cosa dificulta que els antics alumnes mantinguin contactes amb la institució on han cursat estudis un cop els han acabat». També van assistir a l'acte de presentació el president del Consell Social de la UAB, Pere Miró, i el president de l'Associació d'Amics de l'Autònoma, Ramon Gràcia.

Les associacions d'aquest tipus pretenen actuar com a pont entre la universitat i la societat, amb l'objectiu de reorientar la formació universitària si aquesta no respon a les necessitats del món laboral. A més, la majoria d'aquestes associacions disposen d'una Borsa de Treball i d'un servei d'orientació en la cerca de feina.

Els organitzadors d'aquesta Segona Trobada van ser l'Associació d'Amics de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Associació d'Antics Alumnes de la Universitat Pompeu Fabra, i l'Associació d'Amics de la Universitat Politècnica de Catalunya. L'any vinent, la seu de la reunió serà a Salamanca.

Nomenaments

La professora Desamparados Huertas Baileán va ser nomenada directora del Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat l'1 de maig passat. En aquesta mateixa data, el professor José Casas Vázquez va ser nomenat director del Departament de Física. La professora Verena Stolcke va ser nomenada directora del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria el 20 de maig passat. Amb efecte de l'1 de juny passat, el professor Joaquim Bruna Floris és director del Departament de Matemàtiques i la professora Glòria González Anadón ho és del Departament d'Enginyeria Química. Amb efecte del 3 de juny, el professor Ignacio Morgado Bernal és director del Departament de Psicobiologia i de Metodologia de les Ciències de la Salut. La professora Marta Franch Sagué és directora del Departament de Dret Públic i de Ciències Historicojurídiques des del 8 de juny passat. Finalment, el 21 de juny passat va ser nomenada directora del Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social la professora Carme Martínez González.

Acords del Consell Social

El dia 5 de juny es van reunir en sessió plenària els membres del Consell Social per acordar l'aprovació de les taxes dels estudis de graduat superior en Biotecnologia per al curs acadèmic 1998-1999, les línies generals del pressupost, l'adequació de criteris a la plantilla teòrica del personal d'administració i serveis (PAS) i, finalment, els Estatuts de la Fundació Autònoma Solidària.

El preu de la matrícula dels estudis de Graduat Superior en Biotecnologia serà de 640.000 pessetes el primer any acadèmic, i els estudiants hauran de matricular-se, com a mínim, de 60 crèdits. El Consell

Social preveu atorgar sis beques equivalents a l'import de la matrícula.

Les línies generals del pressupost presenten un increment dels ingressos pels estudis de postgrau i, en sentit contrari, una davallada en la mitjana de crèdits a preu públic dels que s'ha matriculat cada alumne. Es tracta d'un pressupost molt ajustat, però equilibrat quant a ingressos i despeses corrents. D'altra banda, amb l'acord aprovat sobre el PAS, el Consell Social adopta uns criteris d'assignació als departaments que s'ajusten més a la realitat actual.

Finalment, els assistents van decidir l'aprovació dels Estatuts de la Fundació Autònoma Solidària, que tindrà una dotació inicial de 500.000 pessetes. Les finalitats de la Fundació són, bàsicament, dissenyar programes per a la integració de tots els col·lectius, promoure el voluntariat interuniversitari i coordinar programes de solidaritat internacional, així com realitzar estudis sobre aquestes qüestions.

L'Enllaç, amb el Servei d'Informàtica

El Servei d'Informàtica, per millorar la informació a la comunitat universitària de les activitats i els serveis que ofereix i, en general, promoure l'ús òptim dels recursos informàtics presents al Campus, ha llançat el primer número d'una publicació bimestral en format web, que ha estat batejada amb el nom de *L'Enllaç*.

Els subscriptors rebran per correu electrònic un missatge amb els titulars del contingut de la revista i un enllaç a l'edició completa en format Web.

L'Enllaç s'edita en tres presentacions diferents orientades al personal docent i investigador, al personal d'administració i serveis i als alumnes, i és obert a la col·laboració de tothom. Podeu consultar *L'Enllaç* a l'adreça:

<http://www.uab.es/si/enllaç>.

Seminari sobre arqueologia hidràulica al Iemen

La transmissió de tècniques d'irrigació hidràulica del Iemen a l'Andalus, a través de la migració de tribus iemenites arran de la conquesta d'Hispania, ha despertat l'interès d'un grup d'investigadors de la UAB. L'equip, dirigit pel catedràtic d'Història Medieval de l'Autònoma Miquel Barceló, va participar en un Seminari sobre Arqueologia Hidràulica al Iemen, el dia 20 de juny, a l'Hotel-Campus de la UAB. L'objectiu del seminari era establir, per primera vegada, una discussió entre l'equip de l'Autònoma i equips d'investigació d'Alemanya, Suïssa i França sobre el tema de la irrigació dels espais agraris antics.

Les qüestions més importants que es van abordar van ser la necessitat d'establir una cronologia de la irrigació al Iemen, d'investigar quines eren les tècniques d'irrigació possibles, determinar quin tipus de conreus hi estaven implicats, i detectar la congruència entre l'espai irrigat i la grandària del grup pagès constructor. D'aquesta manera, l'equip pretén estudiar les característiques de la societat iemenita que va crear aquests nous espais de conreu irrigats.

Fins ara, els estudis que s'han realitzat sobre el Iemen són fonamentalment descriptius (estan fets per geògrafs), però l'equip dirigit per Barceló treballa des d'una perspectiva històrica. El seu interès està centrat sobretot en la hidràulica a petita escala, és a dir, en les construccions fetes per les comunitats pageses, deixant de banda l'estudi dels espais irrigats estatals, de grandària considerable.

El mes de desembre de l'any passat, l'equip va realitzar una expedició de vint-i-quatre dies al Iemen per reconèixer el terreny i seleccionar àrees de treball. És previst que al final d'aquest any l'equip repeteixi l'experiència gràcies a un conveni de col·laboració signat amb l'Organisme General d'Antiguitats, Museus i Manuscrits del Iemen.

El llibre *Arqueologia medieval en las afueras del medievalismo*, de Miquel Barceló, recull els principis que mouen aquesta investigació.

Adreça postal:

Universitat Autònoma de Barcelona

Àrea d'Afers Institucionals

Gabinet de Premsa. Edifici Rectorat

08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

Tel. 93 581 13 35. Fax 93 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot obtenir i imprimir

en format Acrobat via Internet a través

de la web de la UAB a l'adreça

<http://www.uab.es/>